

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 20 april 2021

Dossiernr. : K24897

Documentnr. : 2021-039683

Verzonden : 23 april 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 8 februari 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door Eco Reest, Industrierweg 20, 7921 JP te Zuidwolde, in opdracht van Acantus, Aquapark 7, 9641 PJ te Veendam.

De aanvraag heeft betrekking op het project Renovatie complexen in Oude Pekela.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie zoals ook weergegeven in figuur 1 in de bijlage 'Overwegingen bij Besluit':
 - Hugo de Grootstraat 66 - 92 (even);
 - Johan van Oldenbarneveldstraat 11 - 29 (oneven) en 2 - 24 (even);
 - Laurens Jansz. Costerstraat 44 - 50 (even);
 - Willem de Zwijgerlaan 1 - 19 (oneven) en 8 - 20 (even);
 - Willem de Zwijgerlaan 2 - 6 (even);
 - Johan de Wittstraat 1 - 20 (oneven en even);
 - Johan van Oldenbarneveldstraat 1 - 9 (oneven);

- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 8 februari 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 9 april 2021, inclusief activiteitenplan *Eco Reest 2021 Oude Pekela_210040_diverse adressen_AP*.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus, gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffing houder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, broedseizoen, winterrust) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

11. De werkzaamheden op de adressen met nestlocaties voor huismus dienen na het broedseizoen (na 1 september 2021 of later in geval van late broedsels) uitgevoerd te worden. Het broedseizoen van huismus loopt globaal van maart tot september. De werkzaamheden dienen voor de start van het broedseizoen in maart 2022 afgerond te zijn.
12. Voor elke nestplaats van huismus die komt te vervallen dienen twee nestkasten (Faunaprojecten, type HMT1 of kwalitatief vergelijkbaar) geplaatst te worden in de directe omgeving, dus tenminste 58 nestkasten in totaal. De kasten dienen drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden binnen 200 meter van de nestplaats opgehangen te zijn aan een gevel die vergelijkbaar is met de vervallen nestplaats. Indien geen kwalitatief geschikte alternatieve nestlocaties te creëren zijn binnen 200 meter afstand van de oorspronkelijke nesten, wordt een aantal tijdelijke nestlocaties tussen een afstand van 200 tot 300 meter van de oorspronkelijke nestlocaties gecreëerd.
13. De werkzaamheden dienen uitsluitend uitgevoerd te worden buiten de periode dat gierzwaluw gebruik maakt van de vaste nestplaatsen. De woonblokken waar gierzwaluw nesten zijn aangetroffen dienen pas meegenomen te worden in de werkzaamheden vanaf half augustus 2021, zodat deze het gehele broedseizoen van gierzwaluw beschikbaar blijven en de functionaliteit niet verloren gaat. Indien het broedseizoen doorloopt tot na half augustus vanwege late broedsels, dienen de werkzaamheden diensgevolge ook opgeschoven worden tot het moment dat de nesten niet meer in gebruik zijn. De werkzaamheden dienen ruim voordat het opvolgende broedseizoen in 2022 begint afgerond te zijn.
14. Uiterlijk één week voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de verblijfplaatsen van huismus ongeschikt gemaakt te worden door het dichtzetten van de ruimte onder de dakpannen met vogelschroot of op een gelijkwaardige manier. Pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van huismus verlaten is en de begeleidende ecoloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole vindt plaats tijdens geschikte weersomstandigheden. Het tijdstip en de constatering van de nacontrole moeten worden vastgelegd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.
15. In de nieuwe situatie dient vogelschroot bij alle daken weggelaten te worden om ruimte te creëren. Hierdoor blijven bij alle daken de eerste rijen dakpannen binnen het plangebied toegankelijk voor nestlocaties voor huismussen. Door het vrij toegankelijk laten van de rijen dakpannen ontstaat ruimte voor huismusverblijven (mogelijk ook ten gunste van gierzwaluw en spreeuw)
16. Tijdens de werkzaamheden en buiten het broedseizoen van gierzwaluwen dienen inbouwstenen (in clusters van 5) geplaatst te worden in de woningen met de originele nestlocatie. Indien de desbetreffende woning dit niet toelaat, dienen op de locatie uitwendige kasten geplaatst te worden ter plaatste van hetzelfde woningblok. Voor de twaalf nestlocaties dienen zeventig inbouwkasten geplaatst te worden. Daarnaast dient toegang tot het dak gecreëerd te worden door een oversteek van minimaal 3 centimeter te creëren bij de kantpannen en (waar aanwezig) eindvorsten.
17. De kasten dienen per vijf in de gevels ingemetseld te worden, onder de voorwaarden zoals gesteld in Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (trapsgewijs en zo hoog mogelijk met een minimale valhoogte van drie meter, zonder obstakels in de aanvliegroute en een meter uit elkaar).
18. Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen dienen per gevonden verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis of Ruige dwergvleermuis minimaal vier uitwendige kasten opgehangen te zijn van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar, zie figuur 5.4). De vleermuiskasten dienen los van elkaar aan de gevels gehangen te worden, met maximaal 2 vleermuiskasten per gevel.
19. Deze kasten dienen sinds 1 april 2021 opgehangen te zijn aan de kopgevel van adressen zoals weergegeven in tabel 5.2 en figuur 5.5 van het activiteitenplan. De kasten dienen direct onder de gevel of tenminste op minimaal 3 meter hoogte geplaatst te zijn. Hierbij dient erop gelet te zijn dat er een vrije in- en uitvliegrouete blijft. De kasten dienen geplaatst te zijn buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.
20. Alle locaties van voorzieningen voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen dienen op kaart ingetekend te zijn en dienen in het onder voorschrift 6 genoemde ecologisch werkprotocol te worden opgenomen
21. De renovatiewerkzaamheden op adressen met vleermuisverblijfplaatsen dienen uitgevoerd te worden in de periode vanaf 1 juli 2021, dan wel vanaf 1 oktober 2021 in verband met de gewenningstijd ten behoeve van de aard en gebruik van de verblijfplaats van vleermuizen.
22. Vóór aanvang van de werkzaamheden dienen vleermuisverblijfplaatsen ontoegankelijk gemaakt. Het ontoegankelijk maken dient te geschieden door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door

het aanbrengen van exclusion flaps dient ervoor gezorgd te worden dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze dienen ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst te worden, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, dient het gehele woningblok ongeschikt gemaakt te worden. Pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van vleermuizen verlaten is en de begeleidende ecooloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole vindt plaats tijdens geschikte weersomstandigheden. Het tijdstip en de constatering van de nacontrole moeten worden vastgelegd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.

23. In de gerenoveerde situatie dient een doorgang gecreëerd te worden naar het dak door de kantpannen en (ter plaatse van de Laurens Jansz. Costerstraat) de eindvorsten minimaal 3 centimeter te laten oversteken, zodat vleermuizen na afloop van de werkzaamheden gebruik kunnen maken van de dakruimte.
24. Er dienen zeventig inbouwkasten in de woningen verwerkt te worden op de kopgevels van de woningen met de vijftien verblijfplaatsen (zie figuur 5.1, 5.2 en 5.3 van het activiteitenplan in de overwegingen bij dit besluit). De kasten dienen te bestaan uit inbouwkasten van het type VMPM1 van Faunaprojecten, zie figuur 2 bij de overwegingen bij dit besluit. Deze kasten dienen per twee ingebouwd te worden in de kopgevels van de woningen en dienen gelijk met het metselwerk te worden geplaatst. Ze dienen direct onder de dakrand, maar in ieder geval op 3 meter hoogte geplaatst te worden, waarbij erop gelet moet worden dat de in- en uitvliegopeningen op minimaal drie meter hoogte komen en er een vrije in- en uitvliegroute is.

Overige voorschriften

25. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
26. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
27. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), Hoofdstuk 3, soorten.
Activiteitenplan:	<i>Eco Reest 2021 Oude Pekela_210040_diverse adressen_AP.</i>
Activiteit:	Acantus is voornemens de woningen in het plangebied te renoveren en te isoleren.
Reden voor deze aanvraag:	Naar aanleiding van de voorgenomen werkzaamheden is nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen uitgevoerd (Eco Reest rapport nummer 200208, d.d. 27 januari 2021). Hieruit bleek in de woningen nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen en verblijfplaatsen van zowel Gewone- als ook Ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn. Omdat deze vaste rust- en verblijfplaatsen bij de werkzaamheden aangetast zullen worden, is een ontheffing nodig op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.
Plangebied:	Het plangebied bestaat uit complex 218a en 219b en betreft de volgende adressen in Oude Pekela, zoals weergegeven in figuur 1:

- Hugo de Grootstraat 66-92 (even);
- Johan van Oldenbarneveldstraat 11-29 (oneven) en 2-24 (even);
- Laurens Jansz. Costerstraat 44-50 (even);
- Willem de Zwijgerlaan 1-19 (oneven) en 8-20 (even);
- Willem de Zwijgerlaan 2-6 (even);
- Johan de Wittstraat 1-20 (oneven en even);
- Johan van Oldenbarneveldstraat 1-9 (oneven);

Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Werkzaamheden: Er zullen verduurzamende (energetische) maatregelen aan de woningen getroffen worden. Waar de exacte werkzaamheden per woning specifiek uit bestaan is nog onbekend. Zeker is dat bij de werkzaamheden het (her-)isoleren van spouw en dak vaste onderdelen zijn. Alle voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied zijn:

- dakbedekking + isolatie;
- aanbrengen mechanische CO2 gestuurde Ventilatie box;
- vervangen voordeuren;
- vervangen raamwerk HR++ niveau;
- vervangen CV ketels;
- vervangen dakpannen, dakramen en dakgoten;
- plaatsing 6 PV panelen;
- herstel voegwerk;
- herstel houtrot;
- buiten schilderwerken;
- vervangen DKT's waar nodig;
- reinigen badkamervloeren.

Planning: De werkzaamheden starten begin 2021, na de ontheffingverlening en worden gefaseerd per woonblok uitgevoerd. De planning is afhankelijk van de aanwezigheid van beschermde nesten en verblijfplaatsen. Voor gedetailleerde uitwerking van de planning wordt verwezen naar bijlage 3 van het activiteitenplan.

- start werkzaamheden: 1 juli 2021;
- einde werkzaamheden: 31 december 2022.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	huismus en gierzwaluw
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 9 april 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 14 april 2021 ontvangen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4 en artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

In paragraaf 6.1.2 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als hete gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

De werkzaamheden hebben als doel de woningen te verduurzamen om te voldoen aan de afspraken tussen rijk en Aedes en de betrokken woningcorporaties, waaronder Acantus. Het alternatief 'niks doen' is geen optie, omdat hiermee de doelstellingen niet worden gehaald. Het laten verhuizen van de (menselijke) bewoners en om de verblijfplaatsen voor de aanwezige vleermuizen en vogels is op korte termijn in ecologische zin een goed alternatief, maar op lange termijn zullen de woningen in verval raken en is onderhoud aan de woningen onvermijdelijk. Daarnaast is dit in economische en sociale zin geen goed alternatief. Voor de (menselijke) bewoners zal een nieuwe woonruimte gevonden moeten worden. Tegenwoordig is er juist gebrek aan woningen. Wanneer voor deze mensen elders nieuwbouw zal moeten worden gerealiseerd zal dat veel extra kosten met zich meebrengen, welke uiteindelijk op sociale huurders "verhaald" worden. Voor de aanwezige beschermde soorten en aantallen is dat niet billijk. Bovendien vraagt dit ruimtebeslag op een locatie waar nu nog geen woningen staan, met naar verwachting negatieve consequenties voor aanwezige soorten.

In sommige uitzonderlijke, ecologisch zwaarwegende situaties is geen andere oplossing mogelijk dan het behoud van de huidige verblijfplaats. Dat is hier niet aan de orde. Voor de aanwezige soorten wordt in ruime mate gemitigeerd middels kasten en het (weer) toegankelijk maken van daken.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor huismus en gierzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone en Ruige dwergvleermuis in het belang van:

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In paragraaf 6.1.1 van het activiteitenplan zijn deze geldige belangen verder toegelicht. Acantus houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn slecht of niet geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. In een vochtig huis groeien schimmels en huisstofmijten sneller dan in een droog huis. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan. Bovendien komen in vochtige huizen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken.

De gerenoveerde woningen zijn beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat ontstaat. Hierdoor dient het project het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Er zijn 15 zomer- en of paarverblijfplaatsen aanwezig van Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis. Uitgaande van een mitigatiefactor 4 (aldus Kennisdocument BIJ12) zouden daar 60 verblijfplaatsen voor terug moeten komen. Er worden 70 inbouwkasten geplaatst; hiermee is sprake van een plus van 10 kasten. Bovendien wordt bij alle woningen (extra) toegang tot het dak gemaakt door de pannen iets naar voren te leggen. Dit gebeurt in totaal op 54 kopgevels. Hiermee is sprake van een ruime groene plus voor vleermuizen.
- Er zijn 29 nestplaatsen aangetroffen van huismus. Bij een mitigatiefactor 2 (aldus Kennisdocument BIJ12) zouden hiervoor 58 nieuwe nestlocaties moeten worden teruggebracht. In de nieuwe situatie worden de eerste rijen dakpannen weer toegankelijk voor huismus. Uitgaande van twee nesten per meter zou één blok van 5 huizen (= circa 30 meter lang) hiervoor genoeg zijn. Echter, de daken van alle woningen binnen het plangebied zijn na de werkzaamheden toegankelijk voor huismus. Hiermee is sprake van een ruime groene plus voor huismus.

- Er zijn 12 nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig. Wanneer met een factor 5 wordt gecompenseerd zouden er 60 nieuwe nestlocaties bij moeten komen. Er worden 70 inbouwkasten geplaatst. Hiermee is dus sprake van een plus van 10 kasten. Daarnaast worden op alle kopgevels de kantpannen 3 cm naar voren gelegd zodat zowel vleermuizen als gierzwaluwen toegang tot het dak hebben. Dit gebeurt op 54 kopgevels. Op de locaties waar een eindvorst aanwezig is wordt ook deze iets naar voren gelegd zodat toegang voor gierzwaluw ontstaat (4 locaties aan L.J. Costerstraat). Hiermee is ook sprake van een ruime groene plus voor gierzwaluwen.

Bovenstaand geldende belangen, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Ecologische afweging Vogels

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van huismus en gierzwaluw is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. In 2020 zijn de woningen binnen het plangebied op huismussen onderzocht conform de eisen uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie juli 2017). Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd conform het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017).

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat huismus en gierzwaluw binnen het plangebied aanwezig zijn. Bij het nader onderzoek in 2020 zijn twaalf nestlocaties van gierzwaluw binnen het plangebied waargenomen. In het plangebied zijn negenentwintig nestplaatsen van huismus waargenomen onder de eerste rij dakpannen. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 200208 (27 januari 2021).

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor huismus en gierzwaluw tijdelijk weggenomen. De werkzaamheden hebben enkel effect op de aangetroffen nesten binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van huismus, maar door een zorgvuldige manier van werken zal dit geen effect hebben op de staat van instandhouding van de populatie. Daardoor is van overtreding van het verbod op opzettelijk storen ten aanzien van huismus geen sprake. Voor gierzwaluw is eveneens 'storen' niet aan de orde, maar dat is omdat deze soort ten tijde van de werkzaamheden niet in het plangebied aanwezig is.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van nesten) wordt als gevolg van werkzaamheden wel overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen (hoofdstuk 5 van het activiteitenplan) worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

De werkzaamheden op de adressen met nestlocaties voor huismus worden na het broedseizoen (na 1 september 2021) ingepland. De werkzaamheden zijn voor de start van het broedseizoen in maart 2022 afgerond en de daken zodoende weer beschikbaar om onder te broeden. Er is zodoende geen sprake van verminderde nestgelegenheid binnen het broedseizoen. Omdat huismussen niet

wegtrekken tijdens de winter en de nestlocaties mogelijk ook als schuilmogelijkheid worden gebruikt, worden voor elke nestplaats die komt te vervallen twee nestkasten (Faunaprojecten, type HMT1 of kwalitatief vergelijkbaar) geplaatst in de directe omgeving. De kasten worden binnen 200 meter van de nestplaats opgehangen aan een gevel die vergelijkbaar is met de vervallen nestplaats. In een beperkt aantal situaties zijn er geen kwalitatief geschikte alternatieve nestlocaties te creëren binnen 200 meter afstand van de oorspronkelijke nesten. Derhalve worden een aantal tijdelijke nestlocaties tussen een afstand van 200 tot 300 meter van de oorspronkelijke nestlocaties gecreëerd. Ondanks dat deze niet binnen 200 meter afstand liggen, voldoen deze alternatieve locaties als enige aan alle andere hoofdvoorwaarden voor een kwalitatief afdoende tijdelijke nestlocatie. De directe omgeving moet tevens voldoende schuilmogelijkheden bieden aan huismussen. Opgemerkt wordt dat in de directe omgeving van het plangebied meerdere nesten van huismus zijn aangetroffen wat erop wijst dat deze woningen ook als geschikt tijdelijk alternatief kunnen dienen.

Er is voor gekozen om de werkzaamheden ten behoeve van gierzwaluw gefaseerd in tijd en ruimte uit te voeren, rekening houdend met de voorschriften uit het kennisdocument gierzwaluw. Dit resulteert in een planning waarin de werkzaamheden uitsluitend uitgevoerd worden buiten de periode dat gierzwaluw gebruik maakt van de vaste nestplaatsen. Gierzwaluw is globaal van eind april tot en met half augustus in Nederland aanwezig. De woonblokken waar gierzwaluwnesten zijn aangetroffen worden pas meegenomen in de werkzaamheden vanaf half augustus 2021, zodat deze het gehele broedseizoen van gierzwaluw beschikbaar blijven en de functionaliteit niet verloren gaat. Indien het broedseizoen doorloopt tot na half augustus vanwege late broedsels, zullen de werkzaamheden dientengevolge ook opgeschoven worden tot het moment dat de nesten niet meer in gebruik zijn. De werkzaamheden zullen ruim voordat het opvolgende broedseizoen in 2022 begint afgerond zijn waardoor de nestlocaties ook weer beschikbaar zijn voor het opvolgend broedseizoen.

Alle werkzaamheden worden dus zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soort en kwetsbare periode. Uiterlijk één week voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door het dichtzetten van de ruimte onder de dakpannen met vogelschroot of gelijkwaardig. Het broedseizoen van huismus loopt globaal van maart tot september. De werkzaamheden zijn gepland na het broedseizoen, te weten vanaf 1 september of later in geval van late broedsels. Dit is buiten het broedseizoen van huismus.

In de nieuwe situatie wordt vogelschroot bij alle daken weggelaten om ruimte te creëren. Hierdoor blijven bij alle daken de eerste rijen dakpannen binnen het plangebied toegankelijk voor nestlocaties voor huismussen. Door het vrij toegankelijk laten van de rijen dakpannen ontstaat ruimte voor huismusverblijven (mogelijk ook ten gunste van gierzwaluw en spreeuw).

Tijdens de werkzaamheden en buiten het broedseizoen van gierzwaluwen worden inbouwstenen (clusters van 5) geplaatst in de woningen met de oorspronkelijke nestlocatie. Indien de desbetreffende woning dit niet toelaat worden op de locatie uitwendige kasten geplaatst ter plaatste van hetzelfde woningblok. Voor de twaalf nestlocaties worden zeventig inbouwkasten geplaatst, waarvan tien als ecologische plus dienen. De kasten worden per vijf in de gevels ingemetseld, onder mitigatievoorwaarden zoals gesteld in Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (trapsgewijs en zo hoog mogelijk met een minimale valhoogte van drie meter, zonder obstakels in de aanvliegroute en een meter uit elkaar). Daarnaast wordt toegang tot het dak gecreëerd door een oversteek van minimaal 3 centimeter te creëren bij de kantpannen en (waar aanwezig) eindvorsten.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Ooit was huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende redenen in aantal vrij hard achteruit gegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oude woningen, dit in combinatie met een afgenomen voedselaanbod, minder dekking en een toename aan predatie. Sinds de

eeuwwisseling lijkt de broedpopulatie zich te herstellen; het is nog onduidelijk of dit een structureel herstel is of dat het een tijdelijke opleving betreft (Kennisdokument Huismus, BIJ12 versie 1.0 2017). Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 600.000 tot 1.000.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als gunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel.

Waarnemingen van huismus komen binnen en buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF vier waarnemingen binnen een straal van circa 1 km in de afgelopen tien jaar. Deze waarnemingen zijn waargenomen ter plaatse van dezelfde locatie als de vleermuizen in voorgaand paragraaf (circa 800 meter ten oosten van het plangebied, ter plaatse van de Feiko Clockstraat). Daarnaast zijn tijdens het nader onderzoek in 2020 meerdere nestlocaties vastgesteld in de directe omgeving van het plangebied, aan de Laurens Jansz. Costerstraat, de Hugo de Grootstraat en de Burgemeester Snaterlaan.

In 1994 bedroeg het aantal broedparen van gierzwaluw in Nederland 25.000 – 100.000. In 1998-2000 werd het aantal broedparen geschat op 30.000-60.000. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 40.000 tot 60.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als ongunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel.

Waarnemingen van gierzwaluw komen buiten het plangebied voor. In totaal telt de NDFF één waarneming binnen een straal van circa 1 km in de afgelopen tien jaar. Deze is gedaan op circa 750 meter ten oosten van het plangebied, aan de Hendrik Westerstraat. Daarnaast is tijdens het nader onderzoek in 2020 een nestlocatie aangetroffen aan de Laurens Jansz. Costerstraat, net buiten het plangebied.

De werkzaamheden op de adressen met nestlocaties van huismus en gierzwaluw worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. De nestplaatsen die komen te vervallen worden tijdig gemitigeerd met hiervoor geschikte nestkasten. Tijdens en na de werkzaamheden blijven voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar. Na afloop van de werkzaamheden is de ruimte onder de dakpannen eveneens weer beschikbaar. Daarom zal de functionaliteit van het broedhabitat van de lokale populatie huismus niet worden aangetast. Door het treffen van deze mitigerende maatregelen leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van huismus.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging), is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging Vogels

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van huismus en gierzwaluw gewaarborgd blijft.

3.1.4 Ecologische afweging Vleermuizen

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan. In 2020 zijn de woningen binnen het plangebied onderzocht conform de eisen uit de destijds meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2017).

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig zijn. Van Ruige dwergvleermuis zijn vier paarverblijfplaatsen waargenomen. Van Gewone dwergvleermuis zijn twee paarverblijfplaatsen, vijf zomerverblijfplaatsen en vier locaties die zowel in gebruik zijn als zomer- en paarverblijf vastgesteld. Deze verblijfplaatsen hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren.

Voor een meer gedetailleerd verslag van de resultaten van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 200208 (27 januari 2021).

In het plangebied zijn geen aan verblijfplaatsen gerelateerde (essentiële) foerageergebieden of migratieroutes van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis vastgesteld.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis verstoord en weggenomen:

De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied. Als gevolg van de werkzaamheden komen deze verblijfplaatsen te vervallen. Daarnaast kan de ingreep negatieve effecten hebben op individuen van deze soorten.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren en wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van de werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en maatregelen (hoofdstuk 5 van het activiteitenplan) worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen worden per gevonden verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis of Ruige dwergvleermuis minimaal vier uitwendige kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar, zie figuur 5.4 in het activiteitenplan). De kast bestaat uit één compartiment met een tussenruimte van 2 centimeter, de breedte van de sleuf is 25 centimeter en de hoogte 45 centimeter en is gemaakt van houtbeton. De vleermuiskasten worden los van elkaar aan de gevels gehangen, met maximaal 2 vleermuiskasten per gevel.

Deze kasten worden voor 1 april 2021 opgehangen. De werkzaamheden vinden gefaseerd plaats met in acht name van de gewenningstijd. Hierdoor is er ruim voldoende gewenningstijd, waarin zowel de huidige verblijfplaatsen als de nieuwe kasten aanwezig zijn.

De kasten worden opgehangen aan de kopgevel van adressen zoals weergegeven in tabel 5.2 en figuur 5.5 van het activiteitenplan. De kasten worden op minimaal 3 meter hoogte geplaatst. Hierbij wordt er gelet op een vrije in- en uitvliegrouete. De kasten worden geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.

De kasten zijn geschikt als winterverblijfplaats in milde winters. Bij strengere vorst zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig in de vorm van potentieel geschikte verblijfplaatsen in woningen van particulieren in de directe omgeving van de IJsaanlaan en Laurens Jansz. Costerstraat.

Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soorten kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt.

De renovatiewerkzaamheden worden uitgevoerd in de periode vanaf 1 juli 2021, dan wel vanaf 1 oktober 2021 in verband met de gewenningstijd ten behoeve van de aard en gebruik van de verblijfplaats.

Om zorgvuldig handelen te garanderen, worden de verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis voor aanvang van de werkzaamheden ontoegankelijk gemaakt. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woningen bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door het aanbrengen van exclusion flaps wordt er voor gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, wordt het gehele woningblok ongeschikt gemaakt.

Als permanente mitigatie zullen permanente verblijfplaatsen worden teruggebracht voor vleermuizen. In de gerenoveerde situatie wordt een doorgang gecreëerd naar het dak door de kantpannen en (ter plaatse van de Laurens Jansz. Costerstraat) de eindvorsten minimaal 3 centimeter te laten oversteken, zodat vleermuizen na afloop van de werkzaamheden gebruik kunnen maken van de dakruimte. Behalve de aangetoonde soorten Gewone en Ruige dwergvleermuis, zijn deze gevels en daken ook geschikt van andere gebouwbewonende vleermuizen.

Bovendien worden zeventig inbouwkasten in de woningen verwerkt op de kopgevels voor de vijftien verblijfplaatsen (zie figuur 5.1, 5.2 en 5.3 van het activiteitenplan en figuur 2 hieronder). De kasten bestaan uit inbouwkasten van het type VMPM1 van Faunaprojecten. Deze kasten worden ingebouwd in de kopgevels van de woningen en worden gelijk met het metselwerk geplaatst. Ze worden zo hoog mogelijk geplaatst, waarbij er op gelet wordt dat de in- en uitvliegopeningen op minimaal drie meter hoogte komen en er een vrije in- en uitvliegroute is. Het plangebied biedt hiermee voldoende mitigerende maatregelen voor Gewone en Ruige dwergvleermuizen en is er sprake van een groene plus.

Figuur 2. De inbouwkast VMPM1 welke gebruikt worden ter permanente mitigatie (Bron: Faunaprojecten).

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat Gewone dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. Voor een onderbouwde vaststelling van de staat van instandhouding zijn onvoldoende gegevens bekend.

In 2009 is de landelijke populatie geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al., 2009).

Recente waarnemingen in Oude Pekela en directe omgeving zijn lastig te vinden. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFFF) telt circa vijftientig waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa 1 kilometer van de afgelopen tien jaar. Deze zijn verdeeld over twee gecentreerde clusters op ruim 800 meter ten oosten van het plangebied (Burgemeester Borgesiusstraat) en bijna een kilometer ten zuiden van het plangebied (bosgebied), waarbij de waarnemingen telkens uitsluitend één of enkele individuen betreft. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en / of registratie hiervan.

Ruige dwergvleermuis is een in ons land een algemeen voorkomende soort en wordt ruim verspreid in het noorden en westen van Nederland waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat Ruige dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd maar de trend lijkt stabiel te zijn.

De aantallen in de trektijd, in het najaar (wanneer ook de vrouwtjes en jongen in Nederland zijn), worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen gegevens bekend over de trend in aantallen (Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 Juli 2017).

De NDFFF telt zes waarnemingen van Ruige dwergvleermuis in de directe omgeving van Kostverloren van de afgelopen tien jaar binnen een straal van ca. 1 km. Deze zijn op dezelfde locaties als de waarnemingen van de Gewone dwergvleermuizen in voorgaande deelparagraaf waargenomen in 2011, 2012 en 2013. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en / of registratie hiervan.

De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis wordt tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op deze wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging), is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging Vleermuizen

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit

in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van huismus, gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ³
huismus <i>(Passer domesticus)</i>	toegekend	n.v.t.
gierzwaluw <i>(Apus apus)</i>	toegekend	n.v.t.
Gewone dwergvleermuis <i>(Pipistrellus pipistrellus)</i>	n.v.t.	toegekend
Ruige dwergvleermuis <i>(Pipistrellus nathusii)</i>	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk verstoren;
lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, re populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K24897
Documentnummer KIWI	2021-039683
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000096

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Diverse adressen Acantus - Oude Pekela (K24897)'